1852. N°. 155.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 29 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar, de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 December.

Wij kunnen maar niet doorgronden wat onze stad toch aan de Redactie van de twee groote bladen van ons land, het *Handelsbl.* en de *Nieuwe Rott. Cour.* heeft in den weg gelegd, dat zij de walgelijkste en flaauwste vertelsels, doorgaans verdraaid en in het slechtste licht geplaatst, van in het duister schuilende Correspondenten overnemen en zonder behoorlijk onderzoek plaatsen. De feestdagen hebben ons verhinderd vroeger op het historietje van een jongen met ongedierte, medegedeeld in het *Handelsbl.* van Vrijdag 24 dezer, en een van een nietig voorval met een jongen op een timmermanswinkel, in de *Nieuwe Rott. Cour.* van 15 dezer, terug te komen; beide artikelen die eigentlijk in een Nieuwspost van straatnieuws, maar niet in bladen passen die het publiek omtrent de gewigtigste staatkundige en maatschappelijke aangelegenheden wenschen voor te lichten. De eerstgenoemde geschiedenis nu komt hierop neder:

In de voorlaatste week is een jongeling gevonden in het duffelpakhuis van den Heer Couvée, alwaar hij zijn intrek genomen had, omdat hij, wegens slecht gedrag, niet meer bij zijne ouders mogt te huis komen. Daartoe aangezet, heeft hij zich aan bedelarij schuldig gemaakt, en is dientengevolge aangehouden. Na verhoor (waarbij *geen toeschouwers* waren en gedurende hetwelk ook zijne kleederen *niet* door het ongedierte van kleur veranderden) is hij naar het huis van arrest overgebragt en gereinigd. Den derden dag zijn volle rantsoen aldaar bekomende, heeft hij dat *te gulzig* opgegeten, ten gevolge waarvan hij is *gestikt.*

En nu het andere historietje:

De Heer Holtz, Mr. Timmerman alhier, heeft op zijnen winkel het gebruik van sterken drank verboden, en van anderen drank of eetwaren, te koopen uit de opbrengst der krullen. Een krullenjongen had echter voor die opbrengst eenige eetwaren gekocht en gebruikte die in den winkel. De opzigter gaf daarvan aan zijnen patroon kennis, welke den jongen des avonds naar zijne ouders zou laten brengen, met last dat hij niet terug behoefde te komen. Terwijl de jongen eene boodschap verrigtte, werd hem van dit voornemen heimelijk kennis gegeven, zoodat hij niet terugkeerde en ook niet naar huis ging. Zijne ouders zochten hem gedurende den geheelen avond, doch vonden hem niet. Des anderen daags vroeg ging zijnen vader buiten eene der poorten, en vond zijnen zoon *staande bij eenen hengelaar.*

Eene *onwaarheid* is het tevens dat de Heer Holtz *drie knechts* zoude wegzenden of heeft weggezonden. Zijn dit nu historietjes zulke aanzienlijke bladen waardig?

De Afdeeling Leyden en omstreken der Hollandsche Maatschappij van Landbouw heeft, in hare Vergadering van den 21sten dezer de getuigschriften ten gevolge van bekrooning voor ingezonden groenten op de Algemeene Tentoonstelling van Landbouw te Haarlem, uitgereikt aan het lid E. van der Valk alhier; terwijl het lid D. Wijsman reeds vroeger bekroond is, voor de inzending van zijnen voortreffelijken stier, door de Afdeeling Rotterdam en omstreken.

Van 1° Januarij 1851 tot 1° October ll. zijn in ons land omstreeks 160 bijzondere scholen opgerigt, waarvan 1/3 van de eerste klasse.

— De dag van den 25sten onderscheidde zich door eene voor het jaargetijde buitengewone hooge temperatuur; de gemiddelde stand van den thermometer, opgemaakt uit de waarnemingen van 's morgens 8, 's namiddags 2 en 's avonds 10 ure, is namelijk 17,1 graden Fahrenheit hooger dan men dien, naar eene gemiddelde 80-jarige waarneming, op dezen dag kan verwachten. (*U. C.*)

— Het nieuwe beursgebouw te Gorinchem is aangenomen door F. Kool aldaar voor *f* 20,000.

— De Gemeenteraad van Goes heeft met algemeene stemmen Mr. J. G. ab Utrecht Dresselhuis benoemd tot Archivarius dier gemeente. Hij had aangeboden die betrekking kosteloos waar te nemen.

— Te 's Hertogenbosch is de nieuwe korenbeurs en korenhal aangenomen voor *f* 9,400, zijnde *f* 1,400 beneden de raming.

— De beroemde fluitist Mathias Fürstenau, wiens talent en compositiën ook hier te lande op hoogen prijs werden gesteld, is den 12den dezer te Dresden in den ouderdom van 80 jaren, overleden. Sedert het jaar 1792 was hij hofmusicus van de Vorsten, die elkander op den Saksischen troon zijn opgevolgd.

's GRAVENHAGE, 28 December.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der Orde van de Eiken Kroon, den Heer G. P. van Blommestein, Directeur van het Postkantoor te Apeldoorn, en tot Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, den Majoor der artillerie in Belgische dienst C. E. Coquilhat, Onder-Directeur der geschutgieterij te Luik.

— Z. M. heeft aan de afdeeling Natuurkunde der Maatschappij *Felix Meritis* te Amsterdam *f* 500 geschonken, tot meerdere uitbreiding van de verzameling werktuigen voor het natuur- en scheikundig onderwijs, dat bij die afdeeling gegeven wordt.

Ook heeft Z. M. voor den opbouw van het Oudemannen- en Vrouwenhuis alhier *f* 500 gegeven.

— H. M. de Koningin-Moeder heeft aan het vrouwenfonds van weldadigheid, te Noordwijk gevestigd, weder eene gift geschonken van *f* 50.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik hebben heden hun buitenverblijf, het Huis de Pauw verlaten en zijn in deze residentie teruggekeerd.

— H. K. H. Prinses Frederik der Nederl. heeft aan de Directrices der verloting van Dameshandwerken enz., ten voordeele der armen te Amersfoort, tot dat einde een geschenk doen toekomen.

— Den 20sten is door den Minister van Buitenl. Zaken aan den Deenschen Minister Resident bij het Nederl. Hof eene acte afgegeven, waarbij namens Z. M. wordt toegetreden tot het tractaat, hetwelk op den 8sten Mei jl. tusschen den Koning van Denemarken ter eenre, de Keizers van Rusland en Oostenrijk, de Koningen van Pruissen en Zweden en Noorwegen, de Koningin van Engeland en den President der Fransche Republiek ter andere zijde, te Londen is geteekend, ter verzekering van de integriteit der Deensche Monarchie en der orde van eventuele troonsopvolging in Denemarken.

— De Koninkl. Bibliotheek alhier werd in dit jaar door omstreeks 1400 personen bezocht; het getal uitgeleende boeken beliep 1345.

— De werkzaamheden van den Rijkstelegraaph zijn reeds zooverre gevorderd, dat de lijnen dezerzijds met de Pruissische in het begin van Januarij kunnen aangehecht worden, waarna onmiddelijk de vereischte voorloopige proefnemingen zullen aanvangen, zoodat omstreeks half Januarij de correspondentie voor het publiek zal geopend kunnen zijn, en men van Amsterdam dadelijk met Berlijn zal kunnen corresponderen.

— Den 22sten dezer heeft een waar feest in den Koninklijken schouwburg alhier plaats gehad. De Heer van Hanswijk vierde zijne 50-jarige betrekking aan het tooneel en nam tevens afscheid. De voorstelling bestond uit *de Vrek* van Molière. Na den afloop der voorstelling werd door den grijzen kunstenaar een toepasselijk dichtstuk voorgedragen; waarbij hij, diep geroerd, afscheid nam van het publiek, dat hem steeds zoo hoog gewaardeerd heeft. Toen hij het tooneel verlaten wilde, verschenen de acteurs en actrices, die hem omringden en in koor hem hunne hulde bragten. De directeur, de Heer Peters, plaatste zich nu ter regter- en Mw. Stoopendaal ter linkerzijde van den hooggeachten kunstbroeder. Eerstgemelde sprak op treffende wijze eenige dichtregelen uit, die met de meeste belangstelling en hartelijkheid werden ontvangen. Te midden van de steeds klimmende toejuichingen plaatste Mw. Stoopendaal een krans op het hoofd des grijzen kunstenaars. Het was als het teeken om den Heer van Hanswijk van alle kanten met gebloemte te bestrooijen. Een en ander bragt blijkbaar diepen indruk op den kunstenaar te weeg. Plaats genomen hebbende te midden van het tooneelgezelschap, werd bij het gezang van het koor, onder het spelen der muziek, en onafgebroken toejuichingen, de gordijn zachtkens nedergelaten. Zóó mogt de Heer van Hanswijk afscheid nemen van het tooneel.

— Te Scheveningen is in den morgen van den 26sten gestrand het tjalkschip Annagiena, van Amsterdam naar Londen met asch; de manschap, bestaande uit drie man, is gered. Het schip had een belangrijk lek gekregen.

AMSTERDAM, 27 December.

Z. K. H. de Prins van Oranje is hier gisteren aangekomen vergezeld van zijnen Gouverneur; hij is aan het paleis afgestapt.

— Heden morgen vroeg heeft een zware brand het huis van den Stroohoedenmaker J. Nottet, in de Utrechtsche straat bij de Botermarkt, geheel vernield; de belendende perceelen hebben veel geleden. Z. K. H. de Prins van Oranje heeft *f* 100 gegeven voor hen die bij dit ongeval schade hebben bekomen.

— Bij eene veiling van effecten, welke den 23sten alhier heeft plaats gehad, zijn, onder anderen verkocht, aandeelen renteloos voorschot voor 33 arbeiderswoningen te Leyden, à 54 pCt.

ZWOLLE, 23 December.

Heden heeft de onthulling plaats gehad van het gedenkteeken ter gedachtenis van den geliefden Leeraar Ds. van Senden, uit vrijwillige bijdragen vervaardigd en op 't kerkhof opgerigt. Deze treurige plegtigheid vond plaats onder bijzijn van eene talrijke schaar belanghebbenden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 December.

Eergisteren is eene steenkolenmijn te Elsecar door gaslucht ontvlamd, waardoor 9 menschen het leven hebben verloren.

— Volgens berigten uit Manilla, dd. 12 Oct., hadden in de laatste tijden herhaalde schokken van zware aardbeving vrij wat schade aan de gebouwen te weeg gebragt en, voor zoo ver men weet, aan 4 of 5 personen het leven gekost. Een oude krater was op nieuw begonnen vuur en asch te braken en zelfs op 100 mijlen van den wal hadden schepelingen de aardschokken bespeurd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 December.

De Keizer heeft zijnen Oom Jerôme Napoleon Bonaparte of zijne afstammelingen uit zijn huwelijk met Prinses Catharina van Wurtemberg, met uitsluiting der vrouwen, bij ontstentenis van eenen eigen afstammeling, tot troonopvolger benoemd.

— De Senaat heeft het Senaatsbesluit tot wijziging van de grondwet met 64 tegen 7 stemmen aangenomen.

De Senaat heeft, zegt een Belgisch blad, ten aanzien van de veranderingen in de Staatsregeling, bewilligd hetgeen de Keizer verlangde, maar met blijkbaren tegenzin en als zijns ondanks.

— De Keizer schijnt zich bijzonder in de gunst der Dames te willen aanbevelen. Toen onlangs Prinses Mathilde een kleedingstuk had vergeten, zond de Keizer terstond een buitengewonen spoortrein naar Parijs om het te halen; vier uren later was het te Compiègne.

Eergisteren was er voor de schoone gasten eene bijzondere avond-jagtpartij beraamd. Op een gegeven teeken opende zich eene deur en twee knechten bragten een gueridon binnen, waarover een prachtig kleed was gespreid. Kom aan Dames! zeide de Keizer, dat ieder van u, van onder dit kleed, een der voorwerpen die het bedekt, wegneme en zie wat zoodanige jagtpartij op goed geluk, haar schenke; en nu trokken de Dames alle hoogstprachtige en smaakvolle prijzen.

— Bij gelegenheid van het Kersfeest zijn er belangrijke partijen gemeste kalkoenen naar Engeland verzonden; den 20sten beliep het gewigt reeds 10,000 Ned. ℔.

— Tot den 17den dezer bedroeg de opbrengst der octrooijen te Parijs nagenoeg 37½ millioen francs, zijnde bijkans 3½ millioen meer dan voor hetzelfde tijdperk in 1851.

— De Heer Xavier Marmier, conservator van de bibliotheek Sainte-Geneviève, zal Dalmatië, Illyrië en Montenegro bezoeken, om er een wetenschappelijk onderzoek te doen, naar de tot nog toe weinig bekende gedenkstukken en den oorsprong van de talen, welke in die streken gesproken worden.

— De gewezen Arabische Scherif, Bou-Maza, die te Ham gevangen zat, is in vrijheid gesteld, onder voorwaarde dat hij in Frankrijk zou blijven.

— Een rijk grondeigenaar te Dyon was, terwijl zich niemand in den omtrek bevond, in een put gevallen. Op zijn geroep, kwam een werkman uit een naburig huis toeschieten; het was hoog tijd, hij was op het punt van te bezwijken. Men verzekert dat de geredde den werkman een kapitaal heeft geschonken van 20,000 francs.

— Een Pruissisch handelsschip is in de Straat van Gibraltar door zeeroovers geplunderd.

— De laatste berigten uit Algerië melden, dat de toestand er zeer voldoende is; de inneming van Laghouat had op de inlandsche bevolking eenen zeer goeden indruk gemaakt.

— De Belgische Kamer van Afgevaardigden heeft het handelsverdrag met Frankrijk aangenomen, met 62 tegen 8 stemmen, terwijl 16 leden zich van de stemming onthielden.

ITALIE.

Het Dagblad van Rome deelt een besluit mede van de Congregatie voor de lijst van verboden boeken van den 7den dezer, waarbij onder andere werken, *Leerstellige en zedekundige Godgeleerdheid* van L. Bailly, een werk dat meer dan 60 jaren op al de Fransche Seminariën werd gebruikt, verboden wordt, *tot dat het verbeterd zal zijn.*

— Te Lugano stierf in 87-jarigen ouderdom Philip de Meester van Hoyel, voormalig Generaal der Italiaansche Republiek en van het Koningrijk Italië. Hij werd met veel plegtigheid ter aarde besteld, en had bepaald dat 50 behoeftigen tot den stoet zouden behooren. Zijne democratische gezindheid, welke hij in alle omstandigheden des levens getrouw bleef, toonde hij ook in zijn uitersten wil, bij welken hij beval, dat zijn geheel vermogen tot een ondersteuningsfonds voor Italiaansche staatkundige uitgewekenen zal strekken, en dat het op de eerste democratische regering, in Italië ontstaande, zal overgaan. Hij werd in 1765 te Milaan geboren en stamt af van een aanzienlijk geslacht uit Middelburg in Zeeland, van waar zijne familie in 1720 naar Milaan verhuisde.

— De Graaf von Harrach uit Silezië is dezer dagen te Napels met zijn geheel gezin tot de Protestantsche geloofsbelijdenis overgegaan.

SARDINIE.

TURYN, 23 December.

De *Bilancia* bevat een brief van den Paus aan den Koning, betrekkelijk het vraagstuk der burgerlijke huwelijken. De brief is reeds gedagteekend van September. De Minister van Justitie evenwel heeft de echtheid van dien brief ontkend. De Paus verzekert, dat de geestelijkheid geenszins vijandig gezind is jegens de Regering. Maar toch protesteert bijna de geheele geestelijkheid tegen een maatregel, die in andere Roomsche landen overal bestaat. Een der leden van den Senaat vroeg dan ook, of de Roomschen in Frankrijk en Belgie eene andere godsdienst hadden dan in Italie. Nadat de Senaat de algemeene beraadslaging over het burgerlijk huwelijk had gesloten is men overgegaan tot de beraadslaging van de afzonderlijke artikels. Bij het 1ste art. had de Heer d'Azeglio het volgende amendement voorgesteld:

»Voor de burgers, die de godsdienst van den staat belijden, zal het huwelijk geen burgerlijke kracht hebben, dan na de godsdienstige ceremonie."

Dit amendement werd verworpen, en daarna het art. zelf met 39 tegen 38 stemmen. Hierdoor zal de geheele wet vervallen. De zitting is vervolgens opgeheven. Het publiek toonde over dezen uitslag luide zijne ontevredenheid.

— De *Opinione* meldt dat Zaturdag de meeste Bisschoppen van Sardinië zich hier hebben vereenigd om een brief op te maken waarin zij, die de wet op 't burgerlijk huwelijk mogten goedkeuren, met den banvloek worden bedreigd; zij zijn nadat de brief gereed was, in stilte weder vertrokken en hebben 's Zondags dat stuk in al de kerken doen voorlezen. Voorts handelen de Bisschoppen zooveel mogelijk in 't geheim, en eenige Pastoors hebben den brief nog nader van den leerstoel aangedrongen.

— In de zitting van den Senaat van den 22sten heeft de Minister van Justitie aangekondigd, dat de Regering, het betreurende dat die vergadering niet gemeend heeft eenen maatregel te kunnen goedkeuren, die door de natie zoo levendig verlangd werd, het ontwerp van wet op het burgerlijk huwelijk introk. — De Voorzitter van den Senaat heeft daarop verklaard, dat ofschoon de Koning te dezen opzigte in de vergadering tegenstand had ontmoet, zij echter in niets de eendragt zou stooren, die er tusschen de drie Wetgevende magten bestond. Daarop heeft de Senaat met 45 tegen 6 stemmen het ontwerp van wet aangenomen, dat de Regering magtigt om de begrooting voor de twee eerste maanden van 1853 uit te schrijven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 24 December.

De Keizer is gisteren alhier uit Berlijn teruggekeerd na Dresden te hebben bezocht.

— De Regering trekt van het tabaks-monopolie jaarlijks eenen zuiveren winst van 17 millioen gulden.

— Het rondventen aan de huizen is door het geheele rijk verboden, tenzij de policie daartoe bijzondere toestemming heeft gegeven, die alleen aan Oostenrijksche onderdanen boven de 30 jaar mag verleend worden en slechts kan bestaan in inlandsche waren.

— In de gemeente van Zurich in Zwitserland had dezer dagen een zonderling proces plaats. Zekere Katholieke geestelijke had namelijk de vrijheid genomen in zijne predikatie de namen van eenige personen te noemen, welke de biecht niet bezochten. De genoemde personen hebben den geestelijke geregtelijk ter zake van laster vervolgd, terwijl deze met kracht de bevoegdheid van den wereldlijken Regter ontkent, ja zelfs een der Regters met ex-communicatie heeft bedreigd, in geval hij in deze zaak uitspraak zoude doen. Het vonnis is nog niet uitgesproken.

— Men schrijft uit Warschau, dat twee Russische legercorpsen bestemd zijn, vermoedelijk om naar de westelijke grenzen op te trekken.

— Uit Jeruzalem had men berigten tot den 30sten November, volgens welke in de quaestie wegens de gewijde oorden eene nieuwe beslissing gevallen was en wel ditmaal geheel in het voordeel der Grieksch-Katholieken.

KAAP DE GOEDE HOOP.

KAAPSTAD, 20 November.

De vergadering der synode van de Nederd. Herv. kerk, den 12den October geopend, is dezer dagen gesloten. De Predikant van der Hoff, per Gouvern. Gener. Rochussen juist alhier aangekomen, had alzoo nog het genoegen kennis te maken met onderscheidene Predikanten. Onze onafhankelijke broederen uit het Overvaalsche, die thans in onze kerkgemeenschap zijn ingelijfd, zullen eindelijk in hem een' eigen Predikant bezitten. Met dezelfde scheepsgelegenheid zijn wederom drie onderwijzers aangekomen. Het is weinig, bij de zoo algemeene behoefte. Men meent, dat twee dier onderwijzers eene uitnoodiging naar de Souvereiniteit zullen volgen.

— Met den Kafferoorlog, op de zuidoostelijke grenzen, is het nog niet te best gesteld. Het zoogenoemde Britsch Kafferland is nog voortdurend voor het grootste gedeelte in handen der weerbarstige Kaffers en Hottentotten; wel waren op de grenzen de Kaffers uitgeput, doch de hoofden der Gaika's weigerden nog zich te onderwerpen. De Gouverneur-Generaal Cathcart was op den 16den November met 2000 man naar de Souvereiniteit vertrokken, om eenige stammen te bevredigen.

— De kolonisatie en landbouw daar gaan zeer voorspoedig, zoodat steden in woeste plaatsen verrijzen. In het zuidoosten der Kaapkolonie, aan de Brakrivier, negen uren van Cradock, zal welhaast een groot dorp bestaan, dat

den naam van Middelburg draagt. De ligging is bijzonder goed gekozen. De gronden, bevattende meer dan 3000 morgen uitmuntend vlak land, met heuvels op eenen afstand, zijn door den Kerkeraad voor 3000 £ gekocht. Men heeft daarop dit land in 200 grooter en kleiner erven verdeeld. Den 12den en 13den Aug. ll. zijn, bij publieke veiling, ruim 100 erven daarvan verkocht, die eene som van meer dan 14,000 £ opgebragt hebben; daarenboven is ieder erve, welke alle binnen 4 jaren moeten bebouwd zijn, belast met 7 tot 20 sh. per jaar, waaruit de jaarwedde van den Predikant zal gevonden worden. Tot opbouw van eene kerk en pastorie is 8000 £ bestemd. Eenige der erven, waarvan de grootste een acre, bragten 403 £ op.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Woensdag den 29sten December 1852, des namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen:

1°. Verordening op den verkoop van vleesch.

2°. Instructie voor de Keurmeesters van het vleesch.

3°. Benoeming van twee Commissarissen voor de Stads-Bank van Leening.

4°. Request van C. Bronsgeest.

5°. Verordening, omtrent den voorrang van de gemeente, wegens de door haar te heffen lasten.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde gemeenten te Nieuw Vossemeer, Apeldoorn, 's Heer Arendskerke, en door dien der Rem. Herv. gemeente te Rotterdam, uitgebragte beroepen op: DD. H. J. Krol, te Heckingen, N. H. de Graaf, te Elden, C. Giltay PAz., te Kraaiendijke, en C. W. v. d. Pot, te Leyden.

— Te Waddingxveen is, wegens het bedanken van Ds. van Bell te Noordwijkerhout, beroepen Ds. W. T. van Griethuysen, te Bunnik.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten December de Heer B. E. S. v. Welderen Rengers, uit Ysbrechtum, in Friesland, in de Regten, met *Theses.*

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 20sten December de Heer A. Dorhout, van Leeuwarden, in de Regten, met *Theses.*

Den 22sten December de Heer J. T. de Haan, van de Smilde, in de Geneeskunde, na verdediging van zijn Specimen, continens: *Quaedam de Angina membranacea infantum.*

Denzelfden dag de Heer A. S. Hortsema, van Groningen, in de Letteren, na verdediging eener Dispatatio: *de P. Thrasea Paeto.*

219de Staats-Loterij.

Trekking der Eerste Klasse.

1ste Trekking. No. 13455 een prijs van ƒ1,250. Nos. 6457, 6740 en 8001 ieder een prijs van ƒ1,000.

2de „ „ No. 11174 een prijs van ƒ5,000. No. 13419 een prijs van ƒ1,250. Nos. 8616, 13571 en 18820 ieder een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

Uitgaven van W. H. VAN HEYNINGEN, te Utrecht.

Voor Leesgezelschappen

HET GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT

NEDERLAND,

ONDER REDACTIE VAN

H. J. SCHIMMEL EN Mr. J. A. MOLSTER,

Prijs per Jaargang van 12 Nommers met Platen f 10.50.

Het Januarij-Nommer wordt door de HH. E. J. POTGIETER en H. J. SCHIMMEL gegeven en in de volgende Nommers zullen de Lezers bijdragen vinden van onze eerste Belletristen.

Dankbaar voor den bijval die deze moeijelijke en kostbare onderneming ondervond, zij die bij voortduring ieder, die prijs stelt op nationale literatuur, aanbevolen.

PANTHEON,

TIJDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN NUTTIGE KENNIS,

Gewijd aan Letterkunde, Schoone Kunsten, Land- en Volkenkennis, Reis- en Levensbeschrijvingen, Staathuishoudkunde en alle Natuurkundige Wetenschappen, in hare betrekking tot het dagelijksch leven, uit te geven twee maal per maand. *Prijs per Jaargang van 24 Afleveringen f 6.—*

De eerste Aflevering van dit hoogst belangrijk en veel omvattend Tijdschrift is alom voorhanden. Het is een Tijdschrift voor iedereen.

Het *Handelsblad* zegt hierover: „Elke poging, die strekken kan tot bevordering van wezentlijke beschaving, tot uitbreiding van die kennis, welke ons dagelijks op zoo velerlei wijze te stade komt en kan bijdragen tot ontwikkeling van den smaak voor wat edel en goed is, verdient aanprijzing. Eene zoodanige poging zien wij aangewend door de uitgave van het PANTHEON, *Tijdschrift ter verspreiding van nuttige kennis*, waarvan wij de eerste Aflevering voor ons hebben. De Boekhandelaar W. H. van Heyningen, te Utrecht, die voor een nette uitvoering en matigen prijs heeft zorg gedragen, zal, vertrouwen wij, zich niet teleurgesteld zien als hij op een ruim debiet rekent."

KERKELIJKE COURANT,

Prijs per Jaargang, 52 Nommers, franco per Post f 6.50.

Behalve eene spoedige en volledige mededeeling van het Kerknieuws, wordt al wat er zoo Binnen- als Buitenlands belangrijks op Kerkelijk gebied voorvalt, hierin behandeld; daarenboven vindt men er hoogst belangrijke stukken in van onze beroemdste en kundigste Godgeleerden. Hoogst aanmerkelijk en stijgend is dan ook het debiet, doch daar er slechts enkele Exemplaren werden overgedrukt, worden zij, die zich voor 1853 wenschen te abonneren verzocht, hoe eer hoe liever opgave daarvan te doen.

EEN NIEUW WERK VAN CHARLES DICKENS.

'T VERLATEN HUIS.

MET PLATEN.

Even als COPPERFIELD zal dit werk in 20 Afleveringen of 3 Deelen compleet zijn. Als een bewijs van den algemeen roem van den genialen Schrijver, kan melding dat in Engeland gene tiental na de uitgave der eerste Aflevering reeds vijf en veertig duizend Exemplaren waren gedebiteerd.

Van bovengenoemden Schrijver zijn onlangs uitgegeven:

David Copperfield, 3 Deelen met Platen . . . . f 9.—
Huisgezin en Volksleven, 2 Deelen 5.80
Novellen, uit de Household Words . . . . 2.00.

WERKEN VAN GRACE AGUILAR.

Het Cederdal . . . . f 3.25.
De Vrouwenliefde, 2 Deelen . . . .
Wat eene Moeder vermag, 2 Deelen . . . . 5.60.

Allergunstigst beoordeeld in de meeste Tijdschriften.

EEN NIEUW WERK VAN MISS ELLIS,

ELLA MORE.

Twee Deelen met Vignetten, f 5.50.

Een nieuwe Roman van de Schrijfster van *Pligt en Roeping der Vrouw*, heeft bij ons te Lande geen verdere aanbeveling noodig.

NATHALIE.

DOOR

JULIA CAVANAGH.

Twee Deelen met Vignetten, prijs f 5.80.

Door denzelfden Uitgever is mede uitgegeven:

Mr. J. A. MOLSTER, *Bepalingen van Regt en Wet omtrent den Geld- en Vondelhandel* . . . . f 2.00.
Mr. A. J. ZUBLI, *De invloed der Gemeente-Wet op de invordering der Plaatselijke Belastingen* . . . . 0.60.
SCHLOSSBERGER'S *Organische Scheikunde*, bewerkt door J. W. GUNNING, 1ste Afl. . . . . 0.75.
SCHUBERT'S *Plantenkunde*, door Dr. C. A. J. A. OUDEMANS met meer dan 500 Figuren . . . . 3.90.
W. C. RINGERMAN, *Geneeskundig Handboek voor den Zeeman* 2.60.
Het Beginsel van de Wet der Stormen, een gids voor Zeelieden 1.25.

Bij den Ondergeteekende is uitgekomen:

JAAR- EN ADRESBOEKJE,

VOOR DE

STAD LEYDEN,

Over het Jaar 1853.

Zesde Jaargang, groot 124 Bladzijden, Prijs 65 Cents.

☞ Dit *Jaar- en Adresboekje* is onmisbaar voor den Inwoner, Koopman, en Reiziger.

C. A. VAN IMMERSEEL MOUNIER.

Bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK alhier ziet op heden het licht:

WOORDEN

BIJ HET GRAF VAN

Den Hoogleeraar J. F. VAN OORDT, JWz.,

door N. C. KIST, *Hoogleeraar*.

Prijs *f* 0.15.

VERKOOPING

op Donderdag den 6den Januarij 1853, aan het Wekelijksch VERKOOPHUIS op de Hoogelandsche Kerkgracht, van MEUBELEN en INBOEDEL, bestaande in: Een Mahonyhouten Kabinet, Commode, Chiffonnière, Secretaire, een bruine Eikenhouten Glazenkast, dito Pers, Ledekanten, Bedden, Dekens en Matrassen, Bed- en Tafellinnen, Lee-, Thee-, Speel- en Bedtafels, Stoelen, Spiegels, een Tafel-Servies, Porselein, Glas-, Koper-, Tin-, Blik-, IJzer- en Aardewerk, twee Pendules, Branches met Stolpen, een Ganglantaarn, met Evenwigt, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Alles daags te voren op de gewone uren voor een ieder te zien.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Vrijdag 24 December. Van *f* 35 tot *f* 38.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Vrijdag 24 December.

Oude Witte Tarwe *f* 10.00 tot *f* 10.60. Nieuwe Tarwe *f* 9.00 tot *f* 9.50. Nieuwe Rogge *f* 6.80 tot *f* 7.20. Gerst *f* 4.80 tot *f* 5.00. Haver *f* 3.20 tot *f* 3.80. Paardeboonen *f* 5.80 tot *f* 6.00. Duiveboonen *f* 6.40 tot *f* 6.80.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 27 December.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	66 5/16	66⅜	66⅜
Dito Certificaten	„ 3 „	79	79⅛	79
Dito dito	„ 4 „	97¼	97 [illegible]	97 [illegible]
Amortisatie Syndicaat	„ 3½ „	95	—	—
Handelmaatschappij	„ 4½ „	—	—	—
O. I. Leening	„ 4 „	97	97⅛	97
Dito Holl. Spoorweg	„ „	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	„ 4½ „	—	—	—
Haarlemmermeer	„ 5 „	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	„ 3 „	71⅞	—	—
Dito dito	„ 5 „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5 „	109½	—	109
Dito dito 1828 en 1829	„ 5 „	107½	—	[illegible]
Cert. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	97⅝	97¾	[illegible]
Dito 1840	„ 4 „	93	93½	93
Dito bij STIEGLITZ & Co.	„ 4 „	92⅛	92⅛	92 7/16
Dito dito Nieuwe	„ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6 „	71⅞	72	72
Certificaten van dito	„ 6 „	72⅝	72⅞	72⅜
POLEN, Obligatiën	„ 4 „	87	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250.	„	—	—	—
Dito dito 1835	„ 500 „	165	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	23⅝	23 11/16	23⅝
Dito Obligatiën	„ 3 „	49⅝	49 [illegible]	49 7/16
Dito Binnenl. à 5 m.	„ 3 „	43 [illegible]	43 11/16	43⅝
Bewijzen Coupons		3⅝	3 11/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	„ 6 „	—	—	—
Dito	„ 4 „	70	70⅛	70⅛
Dito Metall.	„ 5 „	80⅝	80 [illegible]	—
Dito Nieuwe	„ 5 „	93	93 [illegible]	93 [illegible]
Dito 1847	„ 2½ „	40 [illegible]	42⅛	—
BELGIE, Banc.	„ 2½ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ 2½ „	53⅞	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	„ 5 „	99⅞	—	—
PORTUGAL, te Londen	„ 5 „	42½	42⅝	42⅜
Dito dito	„ 4 „	88 15/16	89	88 15/16
VENEZUELA	„ 3½ „	—	—	—
MEXICO,	„ 5 „	23¼	23	23¼
AMERIKA, Bankactiën		4¼	—	—

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.75 à 80.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

Zitting van den Gemeenteraad van 29 December 1852.

Afwezig de HH. Hartevelt, Cock, Adriaans, Ysselsteyn, van Outeren, le Poole, van der Hoeven, Taats, Gevers en Lisman.

De Notulen van de vorige vergadering zijn gelezen en vastgesteld.

Het Lid van der Boon Mesch ter vergadering verschenen zijnde, wordt door den Burgemeester overgelegd eene Instructie voor de algemeene marktmeester. Wordt besloten deze ter inzage van de leden in de leeskamer neder te leggen.

Het Lid de Moen stelt voor om de behandeling der laatste drie aan de orde van den dag gestelde onderwerpen het eerst te behandelen, welk voorstel met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Hierna stelt de Burgemeester aan de orde van den dag:

1°. De benoeming van twee Commissarissen voor de Stads Bank van Leening. Gelet zijnde op de door Commissarissen dier Bank voorgedragen dubbeltallen en de daarbij gevoegde dubbeltallen door Burgemeesters en Wethouders, wordt, nadat waren aangewezen de HH. Bake, Bucaille en Luzac om met den Burgemeester het bureau van stemopneming uittemaken, tot de stemming overgegaan en voor het 1ste Lid uitgebragt op de HH. Gevers 11, Leembruggen 2, de Moen en Krantz ieder 1 stemmen, zoodat alzoo de Heer Gevers als zoodanig is benoemd. Voor de 2de plaats worden uitgebragt op de HH. Leembruggen 9, Siegenbeek 3, le Poole, Krantz en de Moen elk 1 stemmen, en is alzoo de Heer Leembruggen als Commissaris benoemd.

2°. Een request van C. Bronsgeest houdende het verzoek dat aan hem eene plaats tot het leggen van mest worde aangewezen, en den grond van de Verwerstraat, waarvan het grasgewas bij hem tot Maart 1855 is gepacht, na dien tijd voor 10 jaren worde verhuurd.

Gehoord het rapport van de Commissie van Fabricage, strekkende om hem het eerste verzoek toetestaan, maar dat in het tweede niet worde getreden, heeft de vergadering zich met algemeene stemmen met deze conclusie van het rapport vereenigd.

3°. Eene verordening omtrent het regt van voorrang van de gemeente wegens de door haar te heffen lasten.

En is deze met algemeene stemmen aangenomen. Voorts:

4°. De verordening op den verkoop van vleesch te beginnen met art. 18 van het Ontwerp, wanneer het lid Siegenbeek door ambtsbezigheden elders geroepen de vergadering verlaat.

Bij dit art. wordt door het lid van Kaathoven voorgesteld om ook de bepalingen van art. 25 op de Hal van toepassing te maken, met verzoek zulks ter gelegener tijd in deliberatie te brengen.

Het lid Groos stelt als amendement voor in dit art. voor de woorden: *van varkensvleesch of van nuchtere kalveren*, te lezen: *van varkensvleesch, nuchtere kalveren, pens, koppen of afval*, waarna het art. dus gewijzigd met algemeene stemmen wordt aangenomen, luidende:

»De Hal is tot algemeene verkoopplaats van vleesch bestemd, waarin het ieder vrijstaat, na voorafgaande kennisgeving aan den opziener, tegen betaling van het daarvoor verschuldigde, zijne koopwaren uit te stallen, onder inachtneming der daarvoor gestelde voorschriften. Geene uitstalling of verkoop van varkensvleesch, nuchtere kalveren, pens, koppen of afval wordt in de Hal toegelaten."

Art. 19 wordt met algemeene stemmen goedgekeurd en daarbij tevens aangenomen, eene wijziging door het lid Luzac voorgesteld, om bij de cijfers 8, 4 enz. de woorden: *uur* en des *ochtends* of *avonds* te voegen, even als in vroegere artikelen, alsmede van het lid van der Boon Mesch om in deze geheele verordening of *uur* of *ure* te schrijven, terwijl een amendement door het lid Leembruggen voorgesteld, om de Hal tot 's avonds 9 ure open te houden, na deliberatie wordt ingetrokken. Het aangenomen art. luidt als volgt:

»De hal is dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, van 1 Maart tot 31 October van 8 uur des ochtends tot 4 uur des namiddags, en de overige maanden van 9 uur des ochtends tot 3 uur des namiddags geopend, Zaturdags echter steeds van 8 uur des morgens tot 11 des avonds. De opziener is met de zorg voor de opening en sluiting belast."

Nadat door de Commissie van redactie was voorgesteld om bij art. 20 nog te voegen:

»Ieder zorgt voor de hem noodige banken en blokken."

Wordt dit art. met algemeene stemmen aangenomen dus luidende:

»Een behoorlijk stel gewigt met schalen moet, ten dienste der belanghebbenden, voor rekening van de verkoopers steeds in de hal voorhanden zijn.

»Ieder zorgt voor de hem noodige banken en blokken."

Op art. 21 wordt door het Lid Groos voorgesteld voor *alleen* te lezen *op eigen naam*, terwijl de Commissie van redactie voordraagt om het woord *bank* te veranderen in *plaats*, en wordt met algemeene stemmen het art. dus veranderd aangenomen. Zijnde alsnu van dezen inhoud: »Aan ieder vleeschhouwer, hetzij op eigen naam, hetzij onder eene firma handelende, wordt niet meer dan ééne plaats gegund."

Door de Commissie wordt eene nieuwe redactie van art. 22 voorgesteld, en deze met algemeene stemmen aangenomen, zijnde als volgt: »Bij de invoering dezer verordening en vervolgens telken jare worden de plaatsen in de hal voor elke klasse bij loting aangewezen. Indien er meer aanvragen voor dezelfde klasse zijn dan het getal plaatsen toelaat, zal het lot beslissen aan wien de plaats moet worden afgestaan."

Naar aanleiding van het voorstel van het Lid van Kaathoven bij art. 18 gedaan, wordt hier ter plaatse een nieuw art. ingevoegd en aangenomen, (zijnde het Lid Siegenbeek weder ter vergadering verschenen) luidende als volgt:

»Die van buiten de stad geslagt vleesch in de hal ter verkoop wenscht aan te brengen, is, onverminderd de keuring bij art. 11 voorgeschreven, verpligt, het, onder overlegging van het bewijs van betaalden accijns, aan een der in de hal aanwezige keurmeesters ter keuring voor te stellen."

Door de Commissie van Redactie wordt voorgesteld uit art. 23 het woord *vrije* te doen vervallen.

Het Lid Bake stelt op dit art. voor om de vleeschmarkt twee dagen ter week en alzoo des Woensdags en Zaturdags te houden, terwijl het lid Leembruggen eerst voorstelt deze vleeschmarkt van 3 ure 's namiddags tot 's avonds 11 ure, doch na deliberatie, van 10 ure 's morgens tot 10 ure 's avonds te houden.

Dit laatste amendement van het lid Leembruggen, is met 10 tegen 5 stemmen aangenomen, hebbende tegen gestemd de HH. Lezwijn, Luzac, Stoffels, Siegenbeek en de Voorzitter, en het amendement van het lid Bake aangenomen met 11 tegen 4 stemmen, zijnde van de HH. Bucaille, Lezwijn, Siegenbeek en de Voorzitter. Het art. luidt dus:

»Des Woensdags en des Zaturdags van iedere week (of bij alsdan invallenden feestdag den voorgaanden vrijen dag) wordt van des ochtends 10 tot 10 uur des avonds op de Hooglandsche kerkgracht, of zoodanige plaats, als daartoe later mogt worden aangewezen, eene vleeschmarkt gehouden."

Op Art. 24 wordt door het lid Groos voorgesteld, daarin achter het woord *aan te sluiten* te voegen *en zijne waren uit te stallen met inachtneming der gestelde voorschriften.*

En wordt met deze bijvoeging met algemeene stemmen aangenomen dit art.:

»De plaatsing der kramen of uitstallingen vangt aan van de zijde der Wintersteeg, zijnde een ieder verpligt, ter markt komende, aan de bereids gestelde aan te sluiten en zijne waren uit te stallen, met inachtneming der gestelde voorschriften. Het verschuldigde marktgeld wordt door den marktmeester ingevorderd."

Eindelijk wordt door de Commissie eene nieuwe redactie van art. 25 voorgesteld, die met algemeene stemmen wordt aangenomen, dus luidende:

»Die van buiten de stad geslagt vleesch ter verkoop wenscht aan te brengen, is, onverminderd de Keuring bij art. 11 voorgeschreven, verpligt, het, onder overlegging van het bewijs van betaalden accijns, aan een der op de marktplaats aanwezige Keurmeesters ter keuring voor te stellen, door wien, ingeval van goedkeuring, daarvan bewijs wordt afgeleverd, welks vertooning later ook door de koopers kan worden gevorderd."

»Tot het doen dier Keuring mag men zich niet later dan tot des namiddags ten 3 ure bij de Keurmeesters aanmelden."

En is hierna de Vergadering op voorstel van het lid van der Boon Mesch, in eene met geslotene deuren voortgezet.